

การศึกษาปัญหาส่วนตัว สังคมและการเรียนของนิสิตภาคสมทบ หลักสูตร 4 ปี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้ ปีการศึกษา 2534

นรินทร์ จุลทรัพย์ พยัค กงศรีแก้ว

บทนำ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้ ได้เปิดสอนนิสิตภาคสมทบคณะศึกษาศาสตร์ หลักสูตรเทียบ 4 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ.2513 เป็นต้นมา เพื่อมุ่งส่งเสริมวิทยฐานะให้แก่ผู้ประกอบอาชีพครูและเจ้าหน้าที่ทางการศึกษาเป็นสำคัญ เมื่อเวลาผ่านไปนานเข้าผลจากการศึกษาข้อมูล พบว่านิสิตภาคสมทบส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นบุคคลที่มีงานทำอย่างเช่นแต่ก่อน สมศักดิ์และคณะ (2529) ได้รายงานผลการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรการศึกษาภาคสมทบหลักสูตรเทียบ 4 ปี เกี่ยวกับเปอร์เซ็นต์ของการประกอบอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาภาคสมทบพบว่าตั้งแต่ปี พ.ศ.2518 เป็นต้นมา บุคคลที่ไม่มีอาชีพก่อนเข้ารับการศึกษา มีจำนวนสูงขึ้นตามลำดับ กล่าวคือ ในปี พ.ศ.2525 เพิ่มขึ้นร้อยละ 35 และในปีพ.ศ.2530 เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 65.98 ของจำนวนผู้สมัครทั้งหมดจากข้อมูลดังกล่าวยืนยันได้ว่า ทิศทางการจัดการศึกษาภาคสมทบของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้ ได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมและประกอบกับผู้สมัครที่มีวุฒิ พ.ม. และ ป.กศ.สูง ลดจำนวนลง ในขณะที่ผู้สมัครวุฒิปวท. และ ปวส. มีจำนวนเพิ่มขึ้นตามลำดับ นอกจากนี้คุณสมบัติของผู้สมัครสอบมีการเปลี่ยนแปลงแล้ว จำนวนของผู้สมัครสอบก็ยังลดจำนวนลงเรื่อย ๆ ขณะที่ค่าใช้จ่ายดำเนินการต่าง ๆ ยังคงที่ จึงทำให้เกิดผลกระทบต่อการจัดการศึกษาอย่างมาก ดังนั้นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้ จึงได้แก้ปัญหาโดยการจัดดำเนินการสอนนิสิตภาคสมทบหลักสูตร 4 ปี เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม ทั้งยังเป็นการบริการทางวิชาการแก่สังคม เพราะในจังหวัดสงขลาและจังหวัดใกล้เคียง มีโรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งสถานศึกษาต่าง ๆ ไม่สามารถรับนักเรียนที่จบการศึกษาในระดับนี้เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีได้ทั้งหมด จึงทำให้นักเรียนจำนวนหนึ่งไม่มีโอกาสได้เข้าศึกษาต่อ เพราะไม่สามารถเดินทางไปศึกษาต่ออย่างที่ไกล ๆ ได้ เพื่อเป็นการขยายโอกาสทางการศึกษาให้เท่าเทียมกัน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้ จึงได้จัดโครงการจัดการศึกษาภาคสมทบหลักสูตร 4 ปี และได้ประกาศรับสมัครนิสิตภาคสมทบหลักสูตร 4 ปี ใน 4 คณะเป็นรุ่นแรกเมื่อปี พ.ศ.2531 โดยประกอบด้วย คณะมนุษยศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ และคณะสังคมศาสตร์ ซึ่งมีนิสิตมารายงานตัวเข้าเรียนในชั้นปีที่ 1 ทั้ง 4 คณะ จำนวน 404 คน ขณะนี้

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้ ได้ดำเนินการตามโครงการนี้มาครบ 4 ปี โดยมีนิสิตภาคสมทบ ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ทั้ง 4 คณะที่กำลังศึกษาอยู่จำนวนทั้งสิ้น 1,151 คน และในปี 2535 จะเริ่มมีบัณฑิตที่มหาวิทยาลัยผลิตตามโครงการนี้ออกไปทำงานรับใช้สังคมและประเทศชาติเป็นรุ่นแรก ในขณะที่เดียวกันมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้ ยังมีโครงการที่จะรับนิสิตเข้าศึกษาตามหลักสูตรภาคสมทบในลักษณะเช่นนี้ต่อไป และจะมีการขยายสาขาและวิชาเอกต่าง ๆ เพิ่มขึ้น

ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาว่านิสิตภาคสมทบหลักสูตร 4 ปี ที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้ ประสบปัญหาอะไรบ้าง และมีปัจจัยด้านใดบ้างที่จะส่งผลต่อปัญหานั้น ๆ เพื่อที่ความต้องการให้ผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาทุกฝ่ายของมหาวิทยาลัย เช่น ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ผู้สอน รวมทั้งบุคลากรที่ปฏิบัติงานในการให้บริการแก่นิสิตฝ่ายต่าง ๆ เช่น ฝ่ายกิจการนิสิต ฝ่ายวิชาการ เป็นต้น จะได้ทราบข้อมูลและร่วมมือกันเสริมสร้างพัฒนาและพิจารณาหาทางแก้ไขหรือป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น เพื่อเป็นการเตรียมตัวนิสิตให้พร้อมที่จะปรับตัวได้ดีจะได้มีโอกาสสำเร็จการศึกษาและประสบความสำเร็จในชีวิต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาของนิสิตภาคสมทบหลักสูตร 4 ปี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้ ปีการศึกษา 2534 แยกเป็นปัญหาด้านส่วนตัว สังคมและการเรียน
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัญหาด้านส่วนตัว สังคม และการเรียน แยกตามเพศ ภูมิลำเนา คณะและชั้นปี
3. เพื่อจัดลำดับความสำคัญของปัญหาทางด้านส่วนตัว สังคมและการเรียน

สมมติฐานของการวิจัย

1. นิสิตภาคสมทบหลักสูตร 4 ปี ชายและหญิงมีปัญหาทางด้านส่วนตัว สังคมและการเรียนต่างกัน
2. นิสิตภาคสมทบหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 มีปัญหาทางด้านส่วนตัว สังคมและการเรียนต่างกัน
3. นิสิตภาคสมทบหลักสูตร 4 ปี คณะวิทยาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ และคณะศึกษาศาสตร์ มีปัญหาทางด้านส่วนตัว สังคมและการเรียนต่างกัน
4. นิสิตภาคสมทบหลักสูตร 4 ปี ที่มีภูมิลำเนาต่างกันมีปัญหาทางด้านส่วนตัว สังคมและการเรียนต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ช่วยให้ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ผู้สอนและบุคลากรที่ปฏิบัติงานในการให้บริการแก่นิสิตได้เข้าใจปัญหาของนิสิตภาคสมทบหลักสูตร 4 ปี เพื่อหาทางป้องกันและแก้ไข

2. เป็นแนวทางในการปรับปรุงงานของฝ่ายกิจการนิสิต ฝ่ายวิชาการ ทางด้านสวัสดิการและการให้บริการต่าง ๆ แก่นิสิตให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อจะได้สนองความต้องการของนิสิตได้อย่างเหมาะสม

3. เป็นแนวทางในการจัดบริการงานแนะแนวในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เพื่อช่วยให้การเตรียมตัว นักเรียนที่มีโอกาสที่จะเข้าศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย ในโครงการภาคสมทบ

วิธีการดำเนินงานวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นิสิตภาคสมทบหลักสูตร 4 ปี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้ ปีการศึกษา 2534 จำนวน 1,140 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นิสิตภาคสมทบหลักสูตร 4 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 คณะศึกษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้ ปีการศึกษา 2534 จำนวน 570 คน

การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยสุ่มตัวอย่างจากนิสิตแต่ละคณะไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของนิสิตทั้ง 4 คณะ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากแนวความคิดเห็นจากเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบ ซึ่งใช้เป็นตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ ชั้นปี คณะ ภูมิสำเนาของนิสิต

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาทางด้านส่วนตัว ด้านสังคม และด้านการเรียนของนิสิตภาคสมทบ หลักสูตร 4 ปี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แต่ละข้อมีคำตอบให้เลือก 5 คำตอบคือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- 1 คะแนน หมายถึง มีปัญหาน้อยที่สุด
- 2 คะแนน หมายถึง มีปัญหาน้อย
- 3 คะแนน หมายถึง มีปัญหาปานกลาง
- 4 คะแนน หมายถึง มีปัญหามาก
- 5 คะแนน หมายถึง มีปัญหามากที่สุด

2. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ในการสร้างแบบสอบถามที่เกี่ยวกับปัญหาทางด้านส่วนตัว สังคมและการเรียนของนิสิตภาคสมทบ หลักสูตร 4 ปี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้ มีขั้นตอนและวิธีการดังนี้

2.1 ศึกษาความเป็นอยู่ สภาพทางสังคมและสภาพทางการเรียนของนิสิตภาคสมทบ หลักสูตร 4 ปี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้ ในปัจจุบัน

2.2 ศึกษาตำราเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.3 ขอคำแนะนำจากที่ปรึกษาการวิจัย อาจารย์ที่ศึกษานิสิต ตลอดจนบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ในการให้บริการแก่นิสิตที่เกี่ยวกับปัญหาทางด้านส่วนตัว สังคม และการเรียนของนิสิตภาคสมทบหลักสูตร 4 ปี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้

2.4 นำข้อมูลจากข้อ 2.1, 2.2 และ 2.3 มาสร้างเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาทางด้านส่วนตัว ด้านสังคม และด้านการเรียน

2.5 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นที่ปรึกษาการวิจัยเพื่อตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่อง และนำเสนออีกครั้ง เพื่อหาความเที่ยงตรง (Validity)

2.6 หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้กับนิสิตภาคสมทบหลักสูตร 4 ปี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน นำผลที่ได้มาตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ซึ่งเป็นค่าที่แสดงถึงความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยใช้วิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.89

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 6 มกราคม พ.ศ.2535 ถึงวันที่ 6 มีนาคม พ.ศ.2535 โดยสามารถเก็บรวบรวมแบบสอบถามได้ครบ และมีความสมบูรณ์ 100 เปอร์เซ็นต์

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for Social Science : SPSS/PC) ตามลำดับดังนี้

1. หาความถี่เกี่ยวกับรายการข้อคำถามของแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ที่เป็นรายละเอียดส่วนตัวของนิสิตได้แก่ เพศ ชั้นปี คณะและภูมิภาค เพื่อคำนวณหาค่าร้อยละ
2. หาค่าสถิติพื้นฐานของสภาพปัญหาทั้ง 3 ด้าน และตัวแปรอิสระที่ทำการศึกษา โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
3. ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ย 2 กลุ่ม

4. ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยปัญหาทางด้านส่วนตัว สังคมและการเรียนของนิสิตระหว่างคณะและชั้นปี

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ศึกษาระดับปัญหาทางด้านส่วนตัว สังคม และด้านการเรียนของนิสิตภาคสมทบหลักสูตร 4 ปี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้ สรุปผลได้ดังนี้

1.1 นิสิตภาคสมทบหลักสูตร 4 ปี มีปัญหาทางด้านส่วนตัวอยู่ในระดับปานกลาง มีปัญหาสังคมอยู่ในระดับต่ำ และมีปัญหาทางด้านการศึกษาอยู่ในระดับสูง

1.2 นิสิตภาคสมทบหลักสูตร 4 ปี ชายและหญิง มีปัญหาทางด้านส่วนตัว สังคม และด้านการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

1.3 นิสิตภาคสมทบหลักสูตร 4 ปี ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาล และที่มีภูมิลำเนาอยู่นอกเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาล มีปัญหาทางด้านส่วนตัว สังคม และด้านการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

1.4 นิสิตภาคสมทบหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 มีปัญหาทางด้านส่วนตัว สังคม และด้านการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

1.5 นิสิตภาคสมทบ หลักสูตร 4 ปี คณะวิทยาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ และคณะศึกษาศาสตร์ มีปัญหาทางด้านส่วนตัว สังคม และด้านการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาทางด้านส่วนตัว สังคม และด้านการเรียนของนิสิตภาคสมทบหลักสูตร 4 ปี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้ สรุปผลได้ดังนี้

2.1 นิสิตภาคสมทบหลักสูตร 4 ปี ชายและหญิงมีปัญหาด้านส่วนตัว สังคม และด้านการเรียน ไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

2.2 นิสิตภาคสมทบหลักสูตร 4 ปี ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาล หรือสุขาภิบาล และที่มีภูมิลำเนาอยู่นอกเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาล มีปัญหาด้านส่วนตัว สังคม และด้านการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐาน

2.3 นิสิตภาคสมทบหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 มีปัญหาด้านส่วนตัว สังคม และด้านการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .0001 เป็นไปตามสมมติฐาน

2.4 นิสิตภาคสมทบ หลักสูตร 4 ปี คณะวิทยาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ และคณะศึกษาศาสตร์ มีปัญหาด้านส่วนตัว สังคม และด้านการเรียนไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

อภิปรายผล

ตอนที่ 1 ศึกษาาระดับปัญหาทางด้านส่วนตัว สังคม และด้านการเรียนของนิสิตภาคสมทบ หลักสูตร 4 ปี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้ ปรากฏว่านิสิตมีปัญหาทางด้านส่วนตัว สังคม และด้านการเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ระดับต่ำและระดับสูง นิสิตภาคสมทบหลักสูตร 4 ปี ชาย และหญิง มีปัญหาทางด้านส่วนตัว สังคม และด้านการเรียน อยู่ในระดับปานกลาง นิสิตภาคสมทบ หลักสูตร 4 ปี ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาล หรือสุขาภิบาล และที่มีภูมิลำเนาอยู่นอกเขตเทศบาล หรือสุขาภิบาล มีปัญหาทางด้านส่วนตัว สังคม และด้านการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง นิสิตภาคสมทบ หลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 มีปัญหาทางด้านส่วนตัว สังคมและด้านการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง และนิสิตภาคสมทบหลักสูตร 4 ปี คณะวิทยาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และคณะศึกษาศาสตร์ มีปัญหาทางด้านส่วนตัว สังคมและด้านการเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

จากผลการวิจัย พบว่านิสิตภาคสมทบหลักสูตร 4 ปี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้ มีปัญหาทางด้านส่วนตัว อยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาทางด้านสังคมอยู่ในระดับต่ำ และปัญหาทางด้าน การเรียนอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นิสิตภาคสมทบหลักสูตร 4 ปี ที่เข้ามาเรียนในมหา วิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้นั้น ส่วนใหญ่ยังไม่ได้ทำงานและมาจากต่างถิ่น จึงต้องมาเช่าหอพัก หรือเช่าบ้านอยู่กันเป็นกลุ่ม จึงทำให้เสียค่าใช้จ่ายสูง ทำให้เกิดปัญหาทางด้านส่วนตัว สำหรับนิสิต บางคนที่ผู้ปกครองมีรายได้น้อย ส่วนปัญหาทางด้านสังคมที่อยู่ในระดับปานกลางนั้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สภาพวัฒนธรรมความเป็นอยู่ สภาพทางสังคม และสิ่งแวดล้อมทางการศึกษาในเขตเมืองสงขลา และ ภายใต้มหาวิทยาลัยไม่แตกต่างไปจากภูมิลำเนาเดิม และสถานศึกษาเดิมของนิสิตมากนัก เพราะนิสิต ส่วนใหญ่มาจากภูมิลำเนาที่ใกล้เคียงกับจังหวัดสงขลา เช่น จังหวัดพัทลุง สตูล ตรัง และนครศรีธรรมราช ตามผลการวิจัยของสมศักดิ์และคณะ (2532) จึงทำให้ปัญหาทางด้านสังคมของนิสิตอยู่ในระดับต่ำ สำหรับ ปัญหาทางด้านการเรียน ซึ่งพบว่าอยู่ในระดับสูงนั้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการรับสมัครนิสิตเข้าเรียน ภาคสมทบหลักสูตร 4 ปี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้ นั้นเปิดรับสมัครและทำการสอบ หลังจากที่มีการประกาศผลสอบเข้าเรียนในภาคปกติของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ และจากทบวงมหาวิทยาลัย ไปแล้ว ทำให้นักเรียนที่พลาดจากการสอบดังกล่าวมาสมัครเข้าเรียน ซึ่งความสามารถทางด้าน การเรียน คงไม่สูงนัก และจากผลการวิจัยของสมณศักดิ์และคณะ (2532) พบว่า ผลการเรียนก่อนเข้าศึกษาต่อ ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้ อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง จึงทำให้พื้นฐานการเรียนเดิมไม่ดีนัก เมื่อเข้ามาเรียนในมหาวิทยาลัยซึ่งใช้มาตรฐานเดียวกันกับนิสิตภาคปกติ จึงทำให้เกิดปัญหาทางด้าน การเรียนอยู่ในระดับสูง

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบปัญหาทางด้านส่วนตัว สังคม และด้านการเรียนของนิสิตภาคสมทบ หลักสูตร 4 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้ ตามตัวแปรที่ศึกษา ปรากฏผลดังนี้

2.1 เปรียบเทียบปัญหาทางด้านส่วนตัว สังคมและด้านการเรียน ของนิสิตชายและ

นิสิตหญิง ภาคสมทบ หลักสูตร 4 ปี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้ ปรากฏว่านิสิตชายและนิสิตหญิง มีปัญหาทางด้านส่วนตัว และด้านการเรียน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านิสิตชายและนิสิตหญิงในปัจจุบันมีโอกาสในการได้แสดงออกทั้งในมหาวิทยาลัย และที่อยู่อาศัยเท่าเทียมกัน ประกอบพื้นฐานเดิมทั้งด้านครอบครัว สถานศึกษาและผลการเรียนเดิมไม่แตกต่างกัน จึงประสบปัญหาทางด้านต่าง ๆ ทั้ง 3 ด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 เปรียบเทียบปัญหาทางด้านส่วนตัว สังคม และด้านการเรียนของนิสิตภาคสมทบ หลักสูตร 4 ปี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้ ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาล และที่มีภูมิลำเนาอยู่นอกเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาล ปรากฏว่า นิสิตมีปัญหาทางด้านส่วนตัว สังคม และด้านการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยที่นิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่นอกเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาล มีปัญหาทั้ง 3 ด้านมากกว่านิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาล ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่ามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้ ตั้งอยู่เขตชานเมือง เมืองสงขลา และหอพัก หรือบ้านเช่าที่นิสิตพักอาศัยอยู่ ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในบริเวณใกล้เคียงกับมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นย่านชุมชนและเขตเมืองเช่นเดียวกัน จึงทำให้นิสิตที่มาจากภูมิลำเนาอยู่นอกเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาล ซึ่งมีสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ต่างกัน ประสบปัญหาทางด้านส่วนตัว สังคม และด้านการเรียน มากกว่านิสิตที่มาจากภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาล ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของยี่สุน (2526) ที่ได้ศึกษาปัญหาทางด้านส่วนตัว สังคม และด้านการเรียนของนิสิตต่างจังหวัด ซึ่งกำลังศึกษาในชั้นปีที่ 1 ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในกรุงเทพมหานคร ผลจากการศึกษาพบว่า นิสิตต่างจังหวัดที่มีภูมิลำเนาต่างกัน มีปัญหาทางด้านส่วนตัวและสังคมต่างกัน

2.3 เปรียบเทียบปัญหาทางด้านส่วนตัว สังคม และด้านการเรียน ของนิสิตภาคสมทบ หลักสูตร 4 ปี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้ ชั้นปีที่ 4 ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 มีปัญหาทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยที่นิสิตชั้นปีที่ 4 มีปัญหาทั้ง 3 ด้านต่ากว่านิสิตชั้นปีอื่น ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านิสิตชั้นปีที่ 4 เป็นนิสิตชั้นปีสุดท้ายที่กำลังจะสำเร็จการศึกษา จะเกิดความภาคภูมิใจและเริ่มมองเห็นอนาคตของตนเอง ประกอบกับการที่ได้รับประสบการณ์ในการอยู่ในมหาวิทยาลัยมานานกว่าชั้นปีอื่น ๆ ทำให้เกิดทักษะในการปรับตัว ปัญหาด้านต่าง ๆ จึงเกิดขึ้นน้อยกว่าชั้นปีอื่น ๆ ส่วนนิสิตชั้นปีที่ 3 เป็นช่วงระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของการปรับตัวต่อบทบาทของความเป็นพี่และความเป็นน้องต่อชั้นปีอื่น ๆ จากผลการศึกษาในครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ Collins (1974) ที่ได้ทำการศึกษาปัญหาของนักศึกษาต่างชาติที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยฮาวาร์ด ผลการศึกษาพบว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1, 2, 3 และชั้นปีที่ 4 มีปัญหาทางด้านต่าง ๆ แตกต่างกัน

2.4 เปรียบเทียบปัญหาทางด้านส่วนตัว สังคม และด้านการเรียนของนิสิตภาคสมทบ หลักสูตร 4 ปี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้ ที่ศึกษาอยู่ในคณะวิทยาศาสตร์ คณะ

มนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และคณะศึกษาศาสตร์ มีปัญหาทั้ง 3 ด้าน ไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าคณะที่เปิดสอนนิสิตภาคสมทบหลักสูตร 4 ปี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้ มีอยู่เพียง 4 คณะ แต่ละคณะมีจำนวนนิสิตและคณาจารย์ไม่มากนักและนิสิตส่วนใหญ่ของแต่ละคณะ จะเรียนวิชาศึกษาทั่วไป วิชาชีพครูบังคับ วิชาชีพครูเลือกและวิชาเลือกเสรีกับอาจารย์ผู้สอนคนเดียวกัน หรืออยู่ในภาควิชาเดียวกัน จึงทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการประเมินผลไม่ต่างกัน และทำให้นิสิตส่วนใหญ่ที่อยู่ต่างคณะมีความรู้จักสนิทสนมกันเป็นอย่างดี นอกจากนี้นิสิตภาคสมทบหลักสูตร 4 ปี ยังมีการจัดตั้งองค์กรที่ทำหน้าที่ในด้านการบริหารและดำเนินการด้านกิจกรรมนิสิต คือ สโมสรนิสิตภาคสมทบ โดยจัดให้มีกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กิจกรรมกีฬา กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมไทย และกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ช่วยให้นิสิตแต่ละคณะได้มีโอกาสพบปะกันอย่างใกล้ชิด แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจึงไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของสิบบงค์ (2533) ที่ได้ทำการศึกษาปัญหาทางการเรียนและการปรับตัวของนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้ ผลการศึกษาพบว่านิสิตคณะวิทยาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ และคณะศึกษาศาสตร์ มีปัญหาทางการเรียนและการปรับตัวไม่แตกต่างกัน

ข้อสังเกต

จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน ปัญหาทางการเรียนของนิสิตภาคสมทบหลักสูตร 4 ปี คณะวิทยาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ และคณะศึกษาศาสตร์ ถึงแม้จะไม่มี ความแตกต่างกันแต่ถ้าพิจารณาจากค่าเฉลี่ยแล้วพบว่า นิสิตคณะวิทยาศาสตร์ มีปัญหาทางการเรียนต่ำสุดและนิสิตคณะสังคมศาสตร์ มีปัญหาทางการเรียนสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านิสิตที่สมัครสอบเข้าเรียนในคณะวิทยาศาสตร์ส่วนใหญ่จะมีคะแนนเฉลี่ยสะสมในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และคะแนนที่สอบเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้ สูงกว่าคณะอื่น ๆ จึงทำให้มี ปัญหาทางการเรียนต่ำกว่า ส่วนนิสิตคณะสังคมศาสตร์ส่วนใหญ่จะมีคะแนนเฉลี่ยสะสมในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และคะแนนสอบเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้ ต่ำกว่าคณะอื่น ๆ จึงทำให้มีปัญหาทางการเรียนสูงกว่า และจากการที่ผู้วิจัยได้เคยสอนนิสิตทั้งสองคณะนี้ ที่มาเลือกเรียนเป็นวิชาเลือกก็พบความแตกต่างเช่นเดียวกับผลการวิจัย คือ นิสิตคณะวิทยาศาสตร์ ส่วนใหญ่จะมีความเข้าใจในบทเรียนและผลการสอบมักจะทำคะแนนได้ดีกว่าคณะสังคมศาสตร์ ส่วนนิสิตคณะมนุษยศาสตร์ และคณะศึกษาศาสตร์ จะอยู่ในระดับปานกลางเมื่อเปรียบเทียบกับคณะอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่า นิสิตภาคสมทบหลักสูตร 4 ปี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้ มีปัญหาทางด้านส่วนตัวอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาด้านสังคมอยู่ในระดับต่ำและปัญหาทางการเรียนอยู่ในระดับสูง และจากการศึกษาวิจัยพบว่านิสิตภาคสมทบหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 3 มีปัญหา

ทางด้านส่วนตัว ด้านสังคม และด้านการเรียนสูงกว่านิสิตชั้นปีอื่น ๆ จากปัญหาที่พบนี้มหาวิทยาลัยน่าจะมีการปรับปรุงเกณฑ์ และวิธีการคัดเลือกนิสิตภาคสมทบหลักสูตร 4 ปี เข้ามาเรียนในมหาวิทยาลัยใหม่ โดยอาจมีการกำหนดเกณฑ์ที่เป็นคะแนนในการสอบคัดเลือกให้ชัดเจนว่า ควรมีระดับคะแนนเท่าใดที่จะผ่านเข้ามาเรียนชั้นปีที่ 1 ของแต่ละคณะ หรือวิชาเอกใด หรืออาจพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยสะสมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายก็ได้ และเมื่อนิสิตเรียนอยู่ในชั้นปีที่ 3 ซึ่งต้องมีการปรับตัวทางด้านการเรียน และด้านสังคมต่อการเรียนในวิชาเอกและวิชาโทมากขึ้น อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการประจำกลุ่มนิสิตควรให้ความใกล้ชิด ความสนใจนิสิตมากขึ้น และอาจารย์ผู้สอนเองก็ควรให้โอกาสนิสิตได้ซักถามปัญหาต่าง ๆ ทางด้านการเรียนในวิชานั้น ๆ มากขึ้นด้วย และจากการพิจารณา ค่าเฉลี่ยรายข้อพบว่า บางข้อตามภาคผนวก ข. มีปัญหาอยู่ในระดับสูงมาก และระดับต่ำมาก ดังนี้

1. นิสิตภาคสมทบหลักสูตร 4 ปี มีปัญหาทางด้านการเรียนมากเกี่ยวกับ การขาดทักษะทางการอ่านหนังสือประกอบการเรียนที่เป็นภาษาต่างประเทศ ซึ่งทางมหาวิทยาลัยน่าจะจัดโครงการอบรม หรือสอนเสริมให้แก่นิสิต โดยอาจารย์หรือเพื่อนนิสิตด้วยตนเอง เพื่อเป็นการให้บริการแก่นิสิต

2. ปัญหาเกี่ยวกับการใช้บริการหอสมุด ปิดบริการในเวลากลางคืนเร็วเกินไป ทำให้ไม่มีเวลาได้ศึกษาค้นคว้า มหาวิทยาลัยน่าจะขยายเวลาการใช้บริการหอสมุดในช่วงกลางคืนออกไปอีกกระยะหนึ่ง คือถึงประมาณ 21.00 นาฬิกา เพื่อนิสิตที่เลิกเรียนคาบสุดท้ายในเวลา 20.30 นาฬิกา จะได้มีเวลาเข้าไปศึกษาค้นคว้าและใช้บริการต่าง ๆ ได้ตามที่ต้องการ

3. นิสิตมีความรู้สึกท้อใจเมื่อคิดว่าเรียนจบแล้วจะหางานทำไม่ได้ มหาวิทยาลัยน่าจะมีการจัดบริการแนะแนวอาชีพด้วยวิธีการต่าง ๆ ให้มากขึ้น และควรประชาสัมพันธ์ให้นิสิตภาคสมทบทราบอย่างทั่วถึง

4. อาจารย์ผู้สอนมักมีอคติกับนิสิตภาคสมทบ ซึ่งเป็นปัญหาด้านการเรียนที่เกิดขึ้นสูงเช่นเดียวกัน ถ้ามหาวิทยาลัยได้มีการปรับปรุงเกณฑ์ และวิธีการคัดเลือกนิสิตภาคสมทบหลักสูตร 4 ปี เข้ามาเรียนเสียใหม่ โดยคัดเลือกผู้ที่มีความสามารถที่จะศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีได้อย่างแท้จริง คิดว่าปัญหาที่เกิดขึ้นนี้น่าจะลดลงได้

5. ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนของนิสิตภาคสมทบ หลักสูตร 4 ปี ไม่มีเกณฑ์ในการกำหนดเกียรตินิยม ทำให้นิสิตขาดแรงจูงใจในการเรียน มหาวิทยาลัยน่าจะมีการแก้ไขระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการได้รับเกียรตินิยม โดยให้นิสิตภาคสมทบหลักสูตร 4 ปี ได้มีโอกาสเช่นเดียวกับนิสิตภาคปกติ เพราะใช้ระยะเวลาเรียนและจำนวนหน่วยกิตที่เรียนเท่ากับนิสิตภาคปกติทุกประการ หรือไม่เช่นนั้นอาจจัดมอบเกียรติบัตรหรือของรางวัลอื่น ๆ ให้แก่นิสิตภาคสมทบหลักสูตร 4 ปี ที่ทำคะแนนเฉลี่ยสะสมได้ 3.00 ขึ้นไป เพื่อเป็นแรงจูงใจให้นิสิตมีความขยันและตั้งใจเรียนมากขึ้น

6. นิสิตต้องการให้มหาวิทยาลัยจัดให้ลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคเรียนมากยิ่งขึ้น เพราะนิสิตมีเวลาว่างมาก ซึ่งมหาวิทยาลัยอาจจัดตารางเวลาให้มีการเรียนในวันเสาร์ด้วย จะช่วยให้นิสิตสามารถลงทะเบียนเรียนได้มากขึ้น

7. สำหรับปัญหาทางด้านการเรียนที่เกิดขึ้นกับนิสิตภาคสมทบ หลักสูตร 4 ปี น้อยที่สุด คือการที่พ่อแม่ผู้ปกครองต้องกู้ยืมเงินมาใช้จ่ายในการศึกษา เพราะฉะนั้นการที่มหาวิทยาลัยได้มีการ ปรับอัตราค่าบำรุง และค่าหน่วยกิตเพิ่มขึ้นจากเดิม ตั้งแต่ปีการศึกษา 2536 เป็นต้นไป คงไม่กระทบ ต่อปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ ของนิสิตภาคสมทบหลักสูตร 4 ปี มากนัก

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้ ทำการศึกษาเฉพาะนิสิตระดับปริญญาตรีภาคสมทบ หลักสูตร 4 ปี จึง ควรทำการวิจัยกับนิสิตภาคปกติระดับปริญญาตรี และนิสิตระดับปริญญาโท ทั้งทางภาคปกติและภาค พิเศษ ต่อไป

2. ควรจะได้เพิ่มตัวแปรในการศึกษาที่คิดว่าน่าจะเกี่ยวข้องกับปัญหาทางด้านส่วนตัว สังคม และด้านการเรียน เช่นตัวแปรเกี่ยวกับวิชาเอก ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง เป็นต้น

3. ควรจะได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้ เพราะเป็นผู้ที่มีหน้าที่ในการดูแลให้ความช่วยเหลือนิสิตในที่ปรึกษาเป็นเบื้องต้น เพื่อจะเป็นการ ช่วยป้องกันและลดปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับนิสิตต่อไป

บรรณานุกรม

นพดล ทองโสภิต. "ปัญหาอุดมศึกษาในสังคมไทยปัจจุบัน," วารสารศึกษาศาสตร์. 13 (2) : มิถุนายน-กันยายน 2532. หน้า 17

ประกอบ คูปรรัตน์. นิสิตนักศึกษา : หลักการแนวปฏิบัติและปัญหา. กรุงเทพฯ ฯ : โอเดียนสโตร์, 2525

ไพฑูริย์ สีนลรัตน์ เสริมสมรรถภาพบัณฑิตศึกษา กรุงเทพฯ ฯ : สำนักงานบัณฑิตศึกษา ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

..... หลักและวิธีการสอนระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ ฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2524.

..... นิสิตนักศึกษา หลักการ ปัญหาและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ ฯ : โอเดียนสโตร์, 2525

วัลลิกา จิตรสุข. การสำรวจปัญหาและความต้องการของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา วิทยาลัยครูอุดรธานี. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2508. อัดสำเนา

ยี่สุน เสรีบูรณะพงศ์. การศึกษาปัญหาส่วนตัว สังคมและการเรียนของนิสิตต่างจังหวัด ซึ่งกำลังศึกษาชั้นปีที่ 1 ใน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในกรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา

วัลลภา เทพหัสติน ณ อุษรยา. การสำรวจปัญหาด้านต่างๆ ของนิสิตครุศาสตร์ หลักสูตร 4 ปี ในปีการศึกษา 2523. ม.ป.ท., 2530

..... งานบุคลากรนิสิตนักศึกษา. กรุงเทพฯ ฯ : ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530

- วีระวัฒน์ พัฒนกุลชัย. โครงสร้างความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับชุมชนเพื่อแก้ปัญหาการว่างงาน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- ศิริลักษณ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา. การศึกษาปัญหาของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2522. ปรินญา นีพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522. อัดสำเนา
- สถิต วงศ์สุวรรณ. จิตวิทยาแนะแนว กรุงเทพฯ : บำรุงสาส์น, 2525.
- สมใจ ทิณพงษ์. การศึกษาค้นคว้าปัญหาและความต้องการของนักศึกษาชั้นประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงที่อยู่ใน วิทยาลัยครูส่วนกลางกับส่วนภูมิภาค. ปรินญา นีพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษาระสานมิตร, 2512. อัดสำเนา
- สมบัติ โฆษิตธรรม. การสำรวจปัญหาของนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ปีการศึกษา 2505. ปรินญา นีพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษาระสานมิตร, 2507. อัดสำเนา
- สมบูรณ์ ศาลยาชีวิน. รายงานการสำรวจปัญหาของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น. ม.ป.ท., 2510. อัดสำเนา
- สมศักดิ์ โชคนุกูล และคณะ. การศึกษาสภาพภูมิหลังและภาวะการเรียนของนิสิตภาคสมทบ หลักสูตร 4 ปี. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2532. อัดสำเนา
- สมศักดิ์ ประจจะเนย์. การสำรวจปัญหาและความต้องการของนักศึกษาชั้นประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา วิทยาลัยครูบ้าน สมเด็จพระญาณนบุรี. ปรินญา นีพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษาระสานมิตร, 2506. อัดสำเนา
- สีบพงศ์ จินดาพล. การศึกษาปัญหาทางด้านการเรียนและการปรับตัวของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา. ปรินญา นีพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2533. อัดสำเนา
- สุกัญญา ศิริตันติกร. "เทคนิคและกระบวนการในการสอนระดับอุดมศึกษา," ใน การพัฒนาการเรียนการสอน ระดับ อุดมศึกษา, หน้า 30-36. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- สุภาพรณ โคตรจรัส. ความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาการปรับตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524. อัดสำเนา
- สุรางค์ ไคว้ตระกูล. การวิจัยปัญหาของนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2504. อัดสำเนา.
- อากา ถนัดช่าง. องค์ประกอบบางประการที่มีผลต่อการเรียนไม่สำเร็จของนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา ปีการศึกษา 2509. ปรินญา นีพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2506. อัดสำเนา
- Astin, A.W. "Personal and Environment Factors Associated with college Dropout among High School Aptitude Students," *The Journal of Experimental Education*. 7 : 92-95; Winters, 1978 - 1979
- Collins, Paul Leon. "Self-Perceived Problems of International Students Attending Harvard University," *Dissertation Abstracts International*. 33 : 4859 - A, April 1976.
- Feldman, K.A. and Newcomb, T.M. *The Impact of College on Students*. Sanfrancisco : Jossey - Bass, 1973.
- Harry, Ormsby L. "A Study of the Student Personal Services at Michigan college of Mining and Technology," *Dissertation Abstracts*. 21 : 1126 - A, November 1960.
- Hood, Garry Kyle. "An Analysis of College Students Problems as Indicated on the Mooney Problem Check List," *Dissertation Abstracts International*. 33 : 130 - A, June 1974.
- Nenyod, Moonee. "The Analysis of Problem Perceived by Foreign Students Enrolled in State College and University in the State of Texas," *Dissertation Abstracts International*. 33 : 5091 - 5092 - A, August 1975.
- Peterson, Ronald S. "A Longitudinal Study of Nonintellective Characteristics of College Dropouts," *Dissertation Abstracts*. 28 : 2076 - A, 1967.
- Roger, Louis Leroy. "Problem Analysis Study of Selected Freshmen Students of Appalachian State Teachers College," *Dissertation Abstracts*. 20 (8) : 3161 - A, February 1960.